

2003 – ett händelserikt år för Open Access

Ingegerd Rabow, projektledare ScieCom,
förste bibliotekarie Lunds Universitets Bibliotek, Biblioteksdirektionen
Ingegerd.Rabow@lub.lu.se

Mars 2003 NHS (The National Health Service) i England tecknar ett års medlemskap i BioMed Central som ett första steg i NHS engagemang för bredast möjliga distribution av de forskningsresultat de medfinansierat. Scott Gibbens, chef för NHS National Core Content Project, säger: *"This deal is really exciting for us, and gives us an opportunity to be leaders in the free access electronic publishing movement. If someone from the NHS writes an article and publishes it in, say, The New England Journal of Medicine, our researchers then have to pay to access that article. The NHS will potentially pay many times to access research that it has funded and produced. We want our research to be freely available, to our researchers, and to everyone else."* http://www.nelh.nhs.uk/news_biomed.asp

Juni 2003 JISC (Joint Information Systems Committee, med ansvar för infrastrukturfrågor inom bl a informationsförsörjning för universitetssektorn i UK) tecknar kontrakt med BioMed Central för samtliga 180 universitet, bl a med denna motivering: *"Making the results of science and medical research openly available will aid the global advancement of science and healthcare. Publishing in freely accessible online journals will also make the UK higher education system more cost-effective, by reducing the amount of money spent on journal subscriptions."*

[http://www.jisc.ac.uk/index.cfm?
name=coll_biomedcentral&src=alpha](http://www.jisc.ac.uk/index.cfm?name=coll_biomedcentral&src=alpha)

Juni 2003 Bethesda Statement om Open Access publicering med förslag på hur institutioner, forskningsfinansiärer, bibliotek och förlag kan främja OA. [http://www.earlham.edu/~peters/fos/
bethesda.htm](http://www.earlham.edu/~peters/fos/bethesda.htm)

Juni 2003 Kongressledamoten Martin Olav Sabo presenterar *The Public Access to Science Act* för den amerikanska kongressen med

förslaget att all forskning med substantiellt federalt stöd skall ligga i den publika domänen och därmed vara tillgänglig för alla <http://www.house.gov/sabo/pr03-20.htm>

September 2003 HHMI, Howard Hughes Medical Institute, den största privata biomedicinska forskningsfinansiärerna i USA, meddelar att man kommer att täcka författaravgifter på upptill USD 3 000 per år. Det enda villkoret är att artiklarna publiceras i Open Access i enlighet med definitionen i Bethesda Statement. Gerry Rubin, vicepresident på HHMI: *"The funders need to recognize that publication of the results is a valid cost of doing the research."* <http://www.hhmi.org/index.html>

Oktober 2003 The Wellcome Trust, den största fristående biomedicinska forskningsfinansiären i UK, publicerar ett positionsdokument som tar klar ställning för stöd till Open Access. <http://www.wellcome.ac.uk/en/1/awtvispolpub.html>
Ställningstagandet grundar sig på den av the Wellcome Trust beställda rapporten *An Economic Analysis of Scientific Research Publishing* <http://www.wellcome.ac.uk/en/scipub/index.htm>

Oktober 2003 Public Library of Science publicerar under en lavin av publicitet premiärnumret av sin första Open Access tidskrift *PLoS Biology*, med en mycket kräsen selektionspolicy och en vetenskapligt mycket framstående redaktion. Anstormingen av läsare blockerade servern. Artikeln *Learning to Control a Brain–Machine Interface for Reaching and Grasping by Primates* laddades ner över 60 000 gånger under de första 72 timmarna efter publiceringen och Joe De Risi's studie av malaria genetik laddades ner 20000 gånger redan före den officiella publiceringen. PLoS tar en författaravgift på USD 1500 och har ett medlemsskapsprogram <http://www.plosbiology.org/plosonline/?request=index.html>

Oktober 2003 *Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities* undertecknades av flera tunga forskningsfinansiärer, t.ex. Max-Planck-Gesellschaft, Hochschulrektorenkonferenz och die Deutsche Forschungsgemeinschaft i Tyskland och t.ex. Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS) och Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM) i Frankrike. Deklarationen stöder utvecklingen av öppet tillgänglig publicering och vill bl.a. arbeta för att denna typ av publicering skall vägas in vid evalueringar för anslag och tillsättningar <http://www.zim.mpg.de/openaccess-berlin/berlindeclaration.html>

Oktober 2003 Analytiker vid bl.a. den franska internationella

storbanken BNP Paribas konstaterar i en s.k Research Note rörande Elsevier´s utsikter att Open Access publicering nu kan betraktas som en framgångsrik affärsmodell och att den sannolikt kommer att utöva press på de traditionella kommersiella förlagen.

<http://www.newratings.com/new2/beta/article.asp?aid=341832>

December 2003 GBP 76 miljoner spenderas av institutioner för vetenskapliga tidskrifter per år. För att hjälpa institutionerna att reducera detta belopp har JISC i UK ställt till förfogande över två miljoner kronor för att stödja förlag som vill gå över från en traditionell prenumerationsmodell till open Access.

http://www.jisc.ac.uk/index.cfm?name=free_research_papers_jisc_endorses_news_181203

December 2003 Det engelska underhusets Science and Technology Committee inleder en utredning om aktuell status för tillgängligheten till vetenskapliga publikationer med särskilt hänseende till pris och tillgänglighet

<http://www.biomedcentral.com/news/20031212/06/>

December 2003 WSIS , The World Summit on the Information Society, (stödd av FN och International Telecommunications Union) har uttryckt sitt stöd för Open Access I sin principdeklaration och sin handlingsplan

<http://www.wsisgeneva2003.org/home.html>